Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101069

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Столяр Оксана Олексіївна

2. Stoliar Oksana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-05-2021

Спеціальність за освітою: Економіка та організація побутового обслуговування

Місце роботи здобувача: ПП "Аудиторська фірма "Бізнес-експерт"

Код за ЄДРПОУ: 35478717

Місцезнаходження: шосе Старокостянтинівське, 26/1, квартира 117, м. Хмельницький, Хмельницький р-н., Хмельницька обл., 29000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 20.052.009

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Удосконалення механізму тарифоутворення газорозподільних підприємств

2. Improving the mechanism of tariff formation of gas distribution enterprises

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено вирішенню актуального науково-практичного завдання, яке полягає в поглибленні та розвитку теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму тарифоутворення газорозподільних підприємств. На основі систематизації еволюційних досягнень європейських країн щодо використовуваних підходів встановлення тарифів на розподіл газу визначено, що уряди розвинених країн прагнуть забезпечити стабільні ціни на енергію для свого населення і промисловості. Означено специфіку послуги газорозподільних підприємств та виявлено невивчені дилеми щодо формування тарифної політики на дані послуги на перетині інтересів суб'єктів газового ринку. На основі вивчення існуючих та діючих методик формування тарифу на розподіл газу наведено характерні особливості формування тарифної політики на послуги газорозподільних компаній, завдяки чому актуалізовано питання розвитку лібералізації ринку розподілу газу як конкурентного середовища з акцентом

на збереження прав споживача. Представлено накопичення недоотриманої тарифної виручки протягом 2014-2019 років в досліджуваних газорозподільних підприємствах, що спровокувало неспроможність виконувати план розвитку. Зокрема, розглянувши всі складові планового тарифу, означено складність та ієрархічність зв'язків галузі, де газорозподільні компанії законодавчо покладені в умови самоокупності на фоні значної регульованості державними органами в питаннях формування тарифу. Доведено, що економічна модель тарифу на розподіл природного газу дозволяє у разі зменшення суб'єктом господарювання витрат на фінансування оплати праці у базовому періоді для оптимізації кількості працівників (при умові збереження технічної безпеки щодо надання послуг розподілу природного газу) і/чи обсягів виробничо-технологічних витрат використовувати тарифну виручку, отриману за рахунок такої економії коштів. Запропоновано економіко-математична модель розрахунку компромісних тарифів на послуги розподілу природного газу газорозподільних підприємств, що відрізняється урахуванням специфіки тарифоутворення, що полягає в непридатність до галузі класичного закону попиту і пропозиції в зв'язку з нецінової природою коливання обсягу споживання досліджуваних послуг, а також їх соціальний характер; модель базується на принципах компромісного аналізу, модифікованих для використання в мікроекономічних системах. Удосконалено науково-методичний підхід до імітаційного моделювання механізму тарифоутворення на послуги розподілу газорозподільних підприємств з врахуванням фактору часу і платіжної дисципліни. Сформовано комплексну методику економіко-експертного дослідження тарифів на послуги розподілу природного газу для газорозподільних підприємств для удосконалення механізму визначення плати за такі послуги, що може бути застосована на постійній основі під час встановлення тарифів для збереження принципу відкритості встановлення таких тарифів. Відповідно зацікавлені сторони будуть мати можливість користуватися результатом проведеної експертизи та отримати достовірну інформацію щодо дотримання критеріїв оптимальності відносно сторони, зацікавленої у переважанні власних вигод. Ключові слова: газ, газорозподільне підприємство, механізм, поставки, процес прийняття рішень, розвиток, споживання, тариф, управління, ціна.

2. This dissertation is dedicated to the solution of an actual scientific and practical task concerning deepening and development of theoretical and methodological aspects and practical recommendations on improving the mechanism of tariff formation of gas distribution enterprises.The first chapter of the dissertation "Theoretical background of gas distribution tariffs" explores epistemological approaches and practical issues of tariff formation for gas distribution services, outlines the evolution of European approaches to setting tariffs for gas distribution companies and identifies specificities of domestic methods of formation of gas distribution tariffs. As a result of consideration of epistomological approaches, the specificities of tariff formation for gas distribution services by gas distribution enterprises are determined in order to understand key principles of tariff formation mechanism for services of these enterprises: on the one hand, there are the principles of economic feasibility of costs, which are documented and incurred by an enterprise, and on the other – the principles of state regulation of tariffs to reconcile the interests of suppliers and consumers; and the author's presentation of the tariff formation mechanism is offered, which, unlike others, provides transparency and certainty of the essence of its functioning, helps to avoid the planned unprofitability of gas distribution enterprises. The accumulation of unreceived tariff revenue during 2014-2019 at the researched gas distribution enterprises, which provoked the inability to implement the development plan, is presented. In particular, having considered all the components of the planned tariff, the complexity and hierarchy of relations of the industry are outlined, where these companies are legally obliged to pay for themselves against the background of significant regulation by government agencies in matters of tariff formation. It is proved that the economic model of natural gas distribution tariff allows to use the tariff revenue received from the savings, in case of the reduction of labour costs by a business entity in the base period to optimize the number of employees (in conditions of technical safety of natural gas distribution services) and / or production and technological costs. Using the verification method, on the basis of determining elements of the model and their comparison with the world successful experience of regulation, the researched model is defined not to be corresponding to the principles of long-term stimulating regulations, which show their efficiency in the world. The scientific and methodological approach to the simulation of the mechanism of tariff formation for gas

distribution enterprises is improved, considering the time factor and payment discipline, it allows to determine the size of the tariff that is acceptable (compromise) for consumers, the state and enterprises, which, unlike existing approaches, allows to increase the degree of validity of management decisions on the basis of their comprehensive estimate, to adjust the activities of gas distribution enterprises in the process of operational management of their functioning. A comprehensive methodology for economic and expert study of tariffs for natural gas distribution services for gas distribution enterprises was developed to improve the mechanism for determining fees for such services, which can be applied on a regular basis when setting tariffs to maintain the principle of openness of such tariffs. Accordingly, stakeholders will be able to use the results of this expertise and to obtain reliable information on compliance with the criteria of optimality for the party, interested in outweighing their own benefits. Key words: gas, gas distribution enterprise, mechanism, deliveries, decision making process, development, consumption, tariff, management, price.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перевозова Ірина Володимирівна
2. Perevozova Irina V

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дергачова Вікторія Вікторівна
2. Dergachova Viktoriia V

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєва Тетяна Анатоліївна
2. Vasilieva Tetiana A

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гораль Ліліана Тарасівна
2. Horal Liliana Tarasivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фадєєва Ірина Георгіївна

2. Fadyeyeva Irina Heorhiyivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Запухляк Іванна Богданівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Запухляк Іванна Богданівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.